

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA § 26.9.2019

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Toimielin

KULTTUURI

Palvelualue

Vastuhenkilö: kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

Kulttuuripalveluiden tulosalue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Kirjasto
- Museo- ja kulttuuripalvelut

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA TAMMI-ELOKUU 2019

Kulttuuritoimintaa kunnissa ohjaavat lait ovat uudistuneet tai uudistumassa lähivuosina. Jo vuonna 2017 tuli voimaan *Laki yleisistä kirjastoista*. Tänä vuonna sai voiman *Laki kuntien kulttuuritoiminnasta* ja ensi vuonna otetaan käyttöön uusi *museolaki*. Jokaisella lailla on sama tavoite edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin ja taiteeseen. Lain takaamien palvelujen tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Palveluiden järjestämisessä on huomioitava tasa-arvon ja demokratian vahvistaminen sekä yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Kirjastolaki määrittelee sen, että jokaisessa kunnassa on oltava kirjasto ja sen kokoelman on oltava monipuolinen. Kirjasto on uudenlainen kuntalaisten osallistumisen paikka ja siellä järjestetään monenlaisia tapahtumia. Lain myötä kirjastoista poistuivat varausmaksut, mutta uutena tuli mahdollisuus käyttökiellon antamiseen. Enintään kuukauden mittaisesta käyttökiellosta päättää kirjastotoimenjohtaja.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta velvoittaa kunnat järjestämään paikallista kulttuuritoimintaa ja tukemaan paikallisia toimijoita. Kuntalaisille on annettava mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Myös mahdollisuudet tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle sekä kulttuuriperinnön ylläpitämiselle ovat kunnan tehtäviä. Lisäksi kunnan tulee edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Tänä vuonna otettiin käyttöön Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttama Kulttuurin TEAviisari. Se tuottaa tietoa kuntien kulttuuritoiminnasta ja erityisesti toimista, jotka liittyvät kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Museolaki määrittää museoiden toiminnan tavoitteeksi ylläpitää ja vahvistaa yhteisöjen ja yksilöiden ymmärrystä ja osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä. Museoiden on edistettävä kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen säilymistä tuleville sukupolville. Uuden lain mukaisesti myös Tuusulan museot ovat hakeutuneet uudelleen valtiosuuden piiriin. Tämä haku on tulevaisuudessa tehtävä neljän vuoden välein ja se haastaa museopalvelut aktiiviseen ja ajankohtaiseen toimintaan.

Kulttuuripalvelut ovat kunnalle hyvin edullinen ja tehokas palvelu. Vain noin yksi prosentti kunnan budjetista kuluu kulttuuripalveluihin. Kuitenkin ne ovat hyvin näkyvä osa sekä kuntalaisten arkea että kunnassa vieraillevien palveluja.

Kulttuuripalveluille on tarvetta. Kirjastoissa, kulttuuripalveluissa ja museoissa kävijä- ja osallistujamäärä on kasvanut. Halosenniemen näyttely ”Naisia tupa täynnä” on vetänyt vierailijoita suuria määriä. Museo oli tänä

vuonna ensimmäistä kertaa auki kesäkaudella myös maanantaisin ja kävijöitä on ollut sen verran, että palvelua jatketaan ensi vuonna. Keväällä Erkkolassa koettiin monta riemastunutta elämystä näyttelyssä ”Heli Laaksonen - Ilman luppa”. Kellokosken sairaalamuseon ja Aleksis Kiven kuolinmökkin suosio jatkuvat vuodesta toiseen. Kulttuuria kaikille -hankerahalla toteutettiin *Tuu museoon* -viikot 30.7.–11.8.2019. Mukana olivat Tuusulassa toimivat museot Jokelan Tiilitehdas, Kellokosken Ruukin tehdasmuseo, Kellokosken Sairalamuseo, Klaavolan talo, Tuusulan automuseo ja Tuusulan työläiskotimuseo. Museoissa vieraili vieraskirjojen perusteella 2761 asiakasta.

Jokelan tiilitehtaan avaaminen yleisölle vaati panostuksen sekä tilakeskukselta että museopalveluilta. Alueelle tehtiin näyttely, joka levittäytyi uuninsuojarakennukseen, tehtaan vanhaan ruokalaan ja ulkotiloihin. Jokelassa kaavoituksen käynnistämä Place making -projekti ja museon tavoitteet ja työ tukivat hyvin toisiaan. Pop up – kahvio ruokalassa täydensi hyvin alueen tarjontaa.

Jokelan kirjasto on ollut toukokuun lopusta asti suljettuna peruskorjauksen vuoksi. Kirjastossa uusittiin sisäkatto, lattiat sekä koko kalustus. Kirjasto avautuu remontin jälkeen 23.9. Pääkirjaston satu- ja pelihuone valmistui maaliskuussa ja sai nimekseen Epeli.

Kulttuuritapahtumia on ollut eripuolilla kuntaa. Kellokoskella järjestettiin pop-up-taidekurssi, jossa valmistettiin teoksia Syvälahden taidepolulle. Perinteisellä Tuusula-viikolla oli monia tapahtumia eripuolilla kuntaa. Taiteiden yössä oli liikkeellä lähes 9000 henkeä. Tapahtuma oli osa kunnassa järjestettyjä Kotiseutupäiviä 2019. Kotiseutupäivät onnistuivat hyvin ja osallistujat kehuivat ja ihailivat aktiivista toimintaa Tuusulanjärven alueella. Elokuussa nähtiin pitkästä aikaa elokuvia Tuusulassa, kun Rykmentinpuiston Leffayössä esitettiin *Hölmö nuori sydän*. Osallistuvan budjetoinnin osana toteutettiin Taiteen ja kulttuurin Tuusula -kategorian äänestyksen voittanut MM-Lätkätori 2019 -tapahtuma Hyrylän torilla. Kirjaston alkuvuoden suosituin tapahtuma oli yhdessä nuorisopalveluiden kanssa toteutettu Harry Potter Book Night. Suosittuja tapahtumia ovat olleet myös kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyössä järjestetyt tapahtumat kuten Jokelan Red Nose Companyn Juoksuhaudantie-esitys. Kesällä kirjastopyörän kiersi pitämässä satutunteja puistoissa ja museoissa niin lapsille kuin aikuisillekin. Kirjastoauto alkoi kiertää uusia reittejä kesätauon jälkeen. Uusi reitistö suunniteltiin yhteistyössä kuntalaisten kanssa.

Lastenkulttuuriin keskittyneitä tapahtumia on ollut useita. Skidiviikko toi eri puolille Tuusulaa kuusi eri ammattitaiteilijoiden ryhmää ja yhteensä 12 esitystä. Kesäkuussa järjestettiin elokuvakurssi 10–14-vuotiaille yhteistyössä nuorisotyön kanssa sekä Seikkailutaidekurssin Riihikallion nuorisotalon tiloissa. Molemmat kurssit olivat täynnä ja samanlaista kurssitoimintaa toivottiin ensi kesäällekin.

Kunnantalon sukeutumisen myötä katosi paikka esitellä kuntalaisten taide- ja kulttuuritoimintaa. On tärkeää löytää vastaava tila, jossa kuntalaisten aktiivinen tuotanto ja toiminta pääsee esille.

Tuusulalaisten mahdollisuutta tehdä ja kokea kulttuuria ja taidetta tuettiin jakamalla avustuksia kulttuuri- ja taidetoimintaan. Tukea myönnettiin 33 kohteeseen yhteensä 120 000 euroa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Kultsua toteutettiin ja se tavoitti elokuun loppuun mennessä yli 3513 tuusulalaista koululaista. Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmaa Taika Kultsua työstää projektiryhmä, joka koostuu kulttuuri-, kirjasto-, museo- ja varhaiskasvatussyksiköiden asiantuntijoista. Suunnitelma otetaan käytäntöön ensi vuonna.

Halosenniemen kehittämissuunnitelma käynnistyi viime vuonna tilakeskuksen tilaamalla taitelijakodin, saunan ja asiakaspalvelurakennuksen rakennushistoriallisilla selvityksillä sekä puutarhan kartoituksella. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta käsitteli kehittämissuunnitelmaa kokouksessaan 27.2. Kehittämissuunnitelma kattaa

vuodet 2019-2028, joiden aikana talo, sauna ja puutarha kunnostetaan ja pysäköintialuetta laajennetaan. Kehittämissuunnitelma turvaa Halosenniemen säilymisen ja toiminnan kehittämisen.

KIRJASTO

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja Annastiina Louhisalmi

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-ELOKUU 2019

Tuusulan kunnankirjastossa on kevään ja kesän aikana suunniteltu ja toteutettu investointihankkeita. Jokelan kirjasto on ollut toukokuun lopusta asti suljettuna ja remontissa. Kirjastossa uusittiin sisäkatto, lattiat sekä koko kalustus. Varasto muutettiin työhuoneeksi ja seinät korjausmaalattiin. Jokelan kirjasto avautuu remontin jälkeen 23.9. Pääkirjaston satu- ja pelihuone valmistui maaliskuussa ja sai nimekseen Epeli.

Perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on toteutettu suunnitelman mukaisesti ja varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelman työstöä on jatkettu viime syksystä. Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma sai nimekseen Taika-Kultsu. Kirjastoissa on käynyt kirjastonkäytön opastuksissa 667 osallistujaa ja kirjavinkkauksiin on osallistunut 567 henkilöä.

Alkuvuoden tapahtumista suosituimmaksi on jo toista vuotta osoittautunut nuorisopalveluiden kanssa yhteistyössä toteutettava Harry Potter Book Night helmikuussa. Tapahtuma järjestettiin kaikissa kirjastoissa ja yhteensä siihen osallistui 575 kävijää. Suosittuja tapahtumia ovat olleet myös kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyössä järjestetyt tapahtumat kuten Jokelan Red Nose Companyn Juoksuhaudantie-esitys. Kesällä kirjasto sai runsaasti näkyvyyttä, kun kirjastopyörän kanssa käytiin pitämässä satutunteja puistoissa ja museoissa niin lapsille kuin aikuisille. Kirjastopyörä vieraili myös erilaisissa tapatumissa kuten Taiteiden yössä. Säännöllisinä tapahtumina kirjastoissa on järjestetty satutunteja, kirjastokinoja, taaperotuokioita, pulinakerhoa maahanmuuttajille, senioritapahtumia, tietotekniikkaopastuksia ja lukupiirejä. Tapahtumiin osallistui alkuvuoden aikana 3978 ihmistä.

Kohtaamisia kirjastossa -hankkeen puitteissa kirjastoissa oli esillä mm. taideinstallatio Satakielipuhelin, jossa pystyi kuuntelemaan puhetta sadoilla eri kielillä. Myös vuoden pakolaisnainen Sirwa Farik vieraili kaikissa kirjastoissa kertomassa kokemuksistaan. Maaliskuussa kirjasto sai aluehallintovirastolta 7000 euroa uuteen Sanataidetta alle kouluikäisille -hankkeeseen. Hanke käynnistyy syksyllä.

Kirjastoauto aloitti uusilla reiteillä elokuun puolessa välissä. Reitti uudistusta valmisteltaessa kysyttiin toiveita auton pysäkeistä ja aikatauluista niin kuntalaisilta kuin kouluilta ja varhaiskasvatustyöyksiköiltä. Auton reitti ja aikataulu suunniteltiin kokonaan uusiksi ja tavoitteena oli turvallisempi ja paremmin asiakkaiden tarpeita vastaava aikataulu ja reitti. Autossa on myös kokeiltu tapahtumien viemistä reiteille ja pellepariskunta Nelli ja Niilo olivat todella suosittuja, samoin kuin pehmolelujen yökyläily kirjastoautossa.

Pääkirjastossa otettiin käyttöön 1.2.2019 uusi tarkempi kävijälaskuri. Laskurin lukema sisältää myös Tuusufon kävijät kuten vanhassakin laskurissa. Kirjaston ja Tuusufon kävijöitä ei pystytä laskurin avulla erottelemaan. Kävijämäärä nousi kaikissa kirjastoissa yhteensä edellisvuoteen verrattuna 14,5%, vaikka Jokelan kirjasto on ollut suljettuna kolme kuukautta. Nousua selittää pääkirjastossa ja Kellokoskella järjestetty eduskuntavaalien ennakoäänestys, uusi tarkempi kävijälaskuri sekä viime vuonna kyseiselle ajankohdalla osunut pääkirjaston kahden viikon remonttisulku. Selittävästä tekijästä huolimatta kirjastojen käyttäjämäärä on selkeästi nousussa. Myös lainojen määrä nousi 0,5 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, Jokelan kirjaston sulusta huolimatta. Jokelan kirjaston osuus koko kunnankirjaston lainoista on n. 15 %.

TUNNUSLUVUT

Kirjasto	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	31.8.
Lainat kpl	540 643	510 606	497 576	492 737	476718	500 000	308901
Käyntien määrä, fyysinen	300 221	283 944	264 616	266 592	281026	290 000	203436
Tapahtumat				168	243	180	141
Tapahtumien osallistujamäärä				5600	6420	5000	3978
Käyttäjäkoulutukset ja vinkkaukset	68	168	155	166	202	160	87
Käyttäjäkoulutuksien ja vinkkauksien osallistujamäärä	1291	3260	2884	3072	2937	3000	1234

MUSEO- JA KULTTUURIPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: kulttuuri- ja museotoimenjohtaja Ulla Kinnunen

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-ELOKUU 2019

Kulttuuri on liikuttanut Tuusulassa monella tavoin. Museoiden kävijämäärä on kasvanut lähes 30% edellisvuodesta. Halosenniemen vetonaula on ollut kesänäyttely ”Naisia tupa täynnä”. Halosenniemi oli tänä vuonna ensimmäistä kertaa auki kesäkaudella myös maanantaisin ja kävijöitä on ollut niin, että palvelua jatketaan ensi vuonna. Keväällä Erkkolassa koettiin monta riemastunutta elämystä näyttelyssä ”Heli Laaksonen - Ilman loppa”. Kellokosken sairaalamuseossa ja Aleksis Kiven kuolinmökillä kävijöitä on ollut aikaisempien vuosien tahtiin. Kesällä Erkkolassa oli esillä näyttely ”Sydänten mies”, joka kertoi runoilija, kirjailija J.H. Erkosta. Halosenniemessä oli alkuvuonna esillä pääosin museon omista kokoelmista koottu näyttely ”Pyhät on pihlajat pihalla”.

Yhteistyössä kotiseutuyhdistysten ja museoista ylläpitävien tahojen kanssa toteutettiin Tuu museoon -viikot 30.7.-11.8. Mukana olivat Jokelan Tiilitehdas, Kellokosken Ruukin tehdasmuseo, Kellokosken sairaalamuseo, Klaavolan talo, Tuusulan automuseo ja Tuusulan työläiskotimuseo. Niissä vieraili vieraskirjojen perusteella 2761 vierasta. Tapahtuma toteutettiin Kulttuurilla kaikille -hankerahalla.

Kulttuuripalvelut on tuottanut monia tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kulttuurilla kirjastoissa -tapahtumasarjaa on järjestetty yhteistyössä kirjastojen kanssa. Kansalaisopiston tiloissa järjestettiin elokuvakurssin 10–14-vuotiaille yhteistyössä Hyrylän alueen alueellisen nuorisotyön tiimin kanssa ja Riihikallion nuorisotalon tiloissa toteutettiin Seikkailutaidekurssin 7–12-vuotiaille. Molemmat kurssit olivat täynnä ja samanlaista toimintaa toivottiin ensi kesällekin. Kellokoskella järjestettiin kolmipäiväinen pop up -ympäristötaidekurssin yhteistyössä Kellokoski Lions/Annojen kanssa. Kurssilla valmistettiin teokset Kellokosken Syvälahden Taidepolulle. Verkostoyhteistyötapahtumia ovat olleet myös mm. Tuusula Brass -tapahtuma Krapin Pajalla, osa Kesäillan musiikkia -konserttisarjan tuotannoista Tuusulan kirkossa, Meidän festivaalin kotikonsertit Martta Augusta- ja Kustaa Adolf -kodeissa sekä Laula kanssain -yhteislaulutilaisuudet Tuu Museoon -viikolla. Tuusulan oma lastenkulttuuriviikko Skidiviikko toi keväällä eri puolille Tuusulaa kuusi ammattitaiteilijoiden ryhmää. Kävijöitä Skidiviikolla oli yhteensä 1151.

Tuusula-päivän 22.7. ympärille rakentuu vuosittainen tapahtumakokonaisuus Tuusula-viikko. Se tarjoaa monia erilaisia tapahtumia ympäri kuntaa. Tapahtumia järjestävät kulttuuri- ja kotiseutuyhdistykset, museot ja kulttuuripalvelut. Tuusulan Taiteiden Yö -tapahtuma oli edellisten vuosien tapaan pääsymaksuton. Kävijöitä oli liikkeellä runsaasti ja tunnelma oli hyvä. Osallistuvan budjetoinnin Taiteen ja kulttuurin Tuusula -kategorian

äänestyksen voitti MM-Lätkätori 2019, joka järjestettiin 11.5. Hyrylän torilla. Valtakunnalliset kotiseutupäivät järjestettiin Tuusulassa 8.-11.8. Osana tapahtumaa toteutettiin Kotiseutumarkkinat Hyrylän torilla. Torilla oli käsityömyyjä, ruokakojuja sekä kotiseutuyhdistysten ja paikallisten toimijoiden esittelypisteitä. Rykmentinpuiston Leffayö toteutettiin ulkoilmaelokuvanäytöksenä uimahallin nurmikolla 17.8. Elokuvan *Hölmö nuori sydän* näki 400 henkilöä.

Tuusulan kunnantalon Aulagalleriassa oli kevätkaudella kahdeksan näyttelyä. Esillä oli paikallisten ammattitaiteilijoiden sekä taiteen harrastajien teoksia. Näyttelyaikojen hakua syksyille ei toteutettu, koska kunnantalon tilojen käytöstä ollaan luopumassa.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Kultsua toteutettiin laajalti. 9.-luokkalaisten K9-kulttuurikorttiin liittyvä esittävän taiteen kiertue toi Duo Tuubakimalaisen konsertoimassa kaikille Tuusulan yläasteilla. Luminaari puntaroi lumitalven iloja, ilmastonmuutoskenaariota ja kestävä kehityksen yhteisvastuuta yhdessä 5.-luokkalaisten ja heidän opettajiensa kanssa. Ekaluokkalaiset osallistuivat Kissa viekoon, mitä historiaa –pajoihin Klaavolassa ja 6.-luokkalaiset ratkaisivat Kuvataiteen monia viestejä. Elokuussa käynnistyi 4.-luokkalaisten Tuusulan tunnusesineet -luennot ja kotiseuturetket. Kulttuurikasvatuksen mukaiseen toimintaa osallistui museo- ja kulttuuripalveluissa elokuun loppuun mennessä yli 3500 tuusulalaista koululaista.

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma Taika Kultsu otetaan käyttöön ensi vuonna. Suunnitelmaa työstää projektiryhmä, joka koostuu kulttuuri-, kirjasto- ja museoyksiköiden lastenkulttuuriammattilaisista sekä varhaiskasvatuksen asiantuntijoista. Keväällä projektiryhmä työskenteli aktiivisesti varhaiskasvatusyksiköiden kulttuurivastaavien kanssa. Kultsun ja Taika Kultsun yhteinen verkkosivusto www.tuusulankulttuurikasvatus.fi avattiin 9.8. Kesän aikana uudistettiin Kultsu-esitteet Tuusulan uuden graafisen ilmeen mukaisiksi ja materiaali käännettiin englanniksi.

Kulttuuripalvelut on lähettänyt vuoden alusta sähköistä *Kulttuuriuutiset* -uutiskirjettä kerran kuukaudessa. Kulttuuri- ja museopalvelut toimittivat Tuusulan kunnan asukaslehden kesänumeron tapahtumakalenteriliitteen.

Avustukset kulttuuri- ja taidetoimintaan jaettiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan helmikuun kokouksessa Tuusulassa toimiville taiteen ja kulttuurin ammattilaisille ja harrastajille sekä kotiseututoimintaan. Hakemuksia saapui kaikkiaan 47 ja haettu rahasumma oli yhteensä 255 120 euroa. Kulttuuritoiminnan tukemiseen vuodelle 2019 on varattu yhteensä 120 000 euroa. Myöntösomma oli 125 000 euroa ja se myönnettiin 33 kohteeseen. Tuusulan Taiteiden Yö ry:n ja Tuusulan Festivaaliyhdistys ry:n kanssa solmittiin sopimukset tapahtumien Tuusulan Taiteiden Yö ja Montturock järjestämisestä vuosina 2019 ja 2020.

Tuusulan kunnan Pekka Halosen taiteen hankintarahaston varoilla täydennettiin alkuvuonna Pekka Halosen taiteen kokoelmaa hankinnalla, joka on esillä Halosenniemessä syksyllä avautuvassa näyttelyssä ”Taide pitkä, elämä lyhyt”, joka juhlistaa Halosenniemeä ja Tuusulan museon 70-vuotista toimintaa.

Halosenniemen museo on Suomen vierailun taitelijakotimuseo. Tuusulan kunta hankki talon omistukseensa vuonna 1949. Halosenniemessä tehtiin laaja peruskorjaus vuosina 1989-1992. Tilakeskus käynnisti viime vuonna Halosenniemen kehittämissuunnitelman tilaamalla taitelijakodin, saunan ja asiakaspalvelurakennuksen rakennushistorialliset selvityksen sekä puutarha kartoituksen. Kehittämissuunnitelma kattaa vuodet 2019-2028, joiden aikana talo, sauna ja puutarha kunnostetaan ja pysäköintialuetta laajennetaan. Asiakaspalvelurakennus ei täytä enää museokävijöiden tarpeita ja uudelle, isommalle asiakaspalvelurakennukselle on tarvetta. Halosenniemen taiteilijakotimuseo on historiallisesti, arkkitehtonisesti, sisustuksellisesti ja taiteellisesti ainutlaatuinen kohde, jonka säilymisen turvaava kehittämisohjelma hyväksyttiin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa helmikuussa.

TUNNUSLUVUT

Yleinen kulttuuritoimi	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	31.8.
Tapahtumat ja projektit (yht., ei last.kulttuuri), osallistujamäärä	14 214	15 399	13 257	19 589	17 480	15 000	14 142
joista oma tuotanto	2 891	1 599	1 200	1 930	1 746	1 200	945
joista verkostoyhteistyö	11 323	13 800	12 057	17 659	15 734	13 000	13 197
Tapahtumien määrä					75		
Lastenkulttuuri (yht.), osallistujam.	5 904	8 016	7 076	6 276	6 817	7 000	2305
joista oma tuotanto	4 389	6 066	5 612	3 848	4 979	5 600	1521
joista verkostoyhteistyö	1 515	1 410	1 464	2 428	1 838	1 400	784
Lastenkulttuuritapahtumien määrä				92	100		36
KÄVIJÄT YHTEENSÄ	20 118	23 415	20 333	25 865	24 297	22 000	

Museo	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	31.8.
Yleisö- ja opetuspalvelut, kävijät	4 294	4 447	6 910	11 365	9 873	7 200	3481
Yleisö- ja opetustapahtumat, tapahtumamäärä	211	212	250	355	333	230	234
Näyttelykävijämäärä museoissa	44 042	54 604	45 452	53 117	49 755	48 000	47 551

VAPAA-AIKA

Palvelualue

Vastuhenkilö: vapaa-aikapalveluiden päällikkö Risto Kanerva

Vapaa-aika -palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt:

- Alueellinen nuorisotyö ja tapahtumapalvelut
- Liikuntapaikat ja ulkoilupalvelut
- Uimahalli- ja terveystuokuntapalvelut

OLENNAISET TAPAHTUMAT PALVELUALUEELLA TAMMI-ELOKUU 2019

Nuoriso- ja liikuntatyö kunnissa ovat laeissa (nuorisolaki ja liikuntalaki 1/2017) säädeltyjä hyvinvoinnin peruspalveluita. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat: 1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys; 2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen ja 3) monialainen yhteistyö. Liikuntalain tavoitteena on edistää mm. eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa sekä väestön hyvinvointia ja terveyttä. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Alueellinen nuorisotyö toteutti alkuvuodesta useita osallisuushankkeita kuntalaisten ja nuorten kanssa mm. Osulanit, talojen sisustushanke ja erilaisia retkiä sekä tapahtumia. Vapaa-aikapalvelut osallistui lisäksi kunnan osallisuushankkeiden toteutuksiin kesän ja alkusyksyn aikana.

Koulunuorisotyön malli laadittiin yhdessä oppilaiden, koulun ja sidosryhmien kanssa. Mallin käyttöön ottoa ja suunnitelmaa käynnistettiin keväällä ja alkusyksyn aikana mm. kutosten luokkatoiminnan tukeminen ja 8-9luokan tyttöjen Kimmakammari. Seiskaluokkalaisille järjestettiin, osana liikkuva koulu -ohjelmaa Vesiturvapäivät 2.-3.5. Kevätkirmaisussa vieraili päivän aikana yli 3500 oppilasta, juoksijoita yli 600. Tapahtumasta on nopeasti muodostunut iso harrastetapahtuma, jossa tänä vuonna järjestettiin mm. e-sport-tapahtuma jäähällillä.

Lähiliikuntapaikat suunniteltiin käyttäjiä ja kuntalaisia osallistaen, yhdessä tilapalveluiden kanssa Lepolan ja Rusutjärven koulun sekä Kellokosken yläkoulun yhteyteen. Hankkeet valmistuvat elo-syyskuun aikana. Urheilukeskuksen BMX-radon tarveselvitys valmistui keväällä ja kaavaillulle alueelle teetetään pohjatutkimus syyskuun aikana. Talviliikunnan palvelut saivat laajasti kiitosta Sikokallion ja ensilumen latujen, Jokelan ulkojäiden ja latujen sekä Tuusulanjärven kunnossapidon osalta.

Urheilukeskuksen ja Monion/uimahallin välinen kevyen liikenteen yhteys, reittien ylitykset ja kuntoporashankkeen suunnitelmaluonnokset ovat kommentoilla syyskuun aikana. Urheilukeskuksen monitoimihallin konseptin ja alueen konserniyhtiöiden kehittämissuuntia tarkasteltiin FCG:n kanssa keväällä tehdyssä selvityksessä. Hallihanketta valmistellaan syksyn aikana ja AVI:n rahoitussuunnitelma päivitetään. Urheilukeskuksen pysäköintialueen rakentaminen on sujunut lähes aikataulun mukaisesti ja valmistuu syyskuussa.

Sarvikallion virkistysalueen kehittämisprojekti valmistui elokuussa ja avajaiset järjestettiin Taiteiden yö-tapahtuman yhteydessä. Tapahtuma saa erityismaininnan, jossa luontoliikunta ja erilaiset kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatapahtumat olivat onnistuneesti yhdistetty. Tuusulanjärven luontoliikuntakohteista mm. Pappilan venevalkaman suunnitelma viedään toteutukseen loka-marraskuussa.

ALUEELLINEN NUORISOTYÖ JA TAPAHTUMAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Alueellisen nuorisotyön esimies Kirsi Kostiainen

Henkilöstö: 5 kokopäiväistä ja 14 osa- ja määräaikaista työntekijää

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-ELOKUU 2019

Alueellisen nuorisotyön toiminta käynnistyi vuoden vaihtuessa koululaisten joululoma-ajan toiminnoilla. Nuoret olivat toivoneet nuorisotyön toimintakauden 2018- 2019 aikana erilaisia tapahtumia. Nuoret toivovat muun muassa verkkopelitoimintaa eri aloitekanavia käyttäen sekä alueellisen nuorisotyön osallistavan budjetoinnin #nuortenmassit-hankkeen yhteydessä sekä antamalla palautetta suoraan ohjaajille tai talokokouksissa.

Kellokosken Nuorkan kevätkausi alkoi 2.1 pelien, leffailtojen ja nuorten toivomien kokkailujen parissa. Toimintaan kutsuttiin tutustumaan kaikki Kellokosken koulun kuudesluokkalaiset yhden koulupäivän aikana ja tammikuun lopussa torstai-iltapäivien ns. ”Seiskojen-setti” vaihtui kuudesluokkalaisten kerhoksi. Verkkopelitoiminta nousi yhtenä suosikkina ja sitä toivottiin järjestettävän myös Kellokoskella. Verkkopelitapahtuma toteutui Nuorkalla 22.2. Kaikki pelipaikat täyttyivät ja ilta oli siihen osallistuneiden nuorten mielestä erittäin onnistunut. Talvilomalla nuorisotaloilla oli viikon aikana myös yhden illan nuorten toivomenu osana yhteisen illan ohjelmaa Hetznerin tukemana. Kertsillä vietettiin tuolloin tortillailtaa, Nuorkalla pitsapäivää, kun taas Tertussa perehdyttiin kierrätykseen sekä kasvisruokaan valmistamalla illallinen yhdessä. Maaliskuussa alkoivat yläkouluikäisten Esports-tapahtuman osakilpailut nuorisotalolla NHL- ja Fifa konsolipeleissä ja tuossa yhteydessä tapahtumaa markkinoitiin myös Kellokosken koululla. Osakilpailuja Nuorkalla järjestettiin kaikkiaan

kuusi ja E-sports-tapahtuman loppukilpailut käydään Hyrylän Urheilukeskuksessa koulujen Kevätkirmaus-tapahtumassa 22.5. Nuorisotalo osallistui Kirjastokarnevaalipäivän viettoon 1.4 yhdessä Kellokosken kirjaston kanssa.

Jokelassa toimintakausi alkoi Notkokuistosta 4.1, jossa nuorten kanssa oltiin pulkkamäessä pitämässä talvirieta. Osana nuorisotyön ns. #nuortenmassit-hanketta Monarilla järjestettiin paikallisen rap-artistin Lurkin keikka 19.1. Kaikille 5.-6. luokkalaisille avoin toiminta startattiin torstaina 24.1. Alueellisen nuorisotyön yhteinen NHL2019-konsolipeliturnaus ”ÄNÄRIALLSTARS- 2019 (Hetzner-Finland tuki) järjestettiin Monarilla 26.1. Sinne pääsivät nuorisotalojen aluekarsinnoissa kunnostautuneet pelaajat. Oheishjelma tarjoiluineen sekä kilpailijoiden ja kannustusjoukkojen edestakainen yhteiskuljetus Riihikalliosta Jokelaan järjestettiin Hetzner Finlandin tuella. Näin heikot kulkuyhteydet etelä-Tuusulasta viikonloppuna eivät olleet kisaan osallistumisen esteenä. Turnauksen voitti Jokelan alueen nuori ja Hetznercup-kiertopokaali jäi Monarille turnausvoiton merkiksi. Tapahtumasta pidettiin paljon ja se toteutetaan jatkossa vuosittain Hetznerin tuella.

Talvilomalla Jokelassa oli YÖmonari 15.- 16.2 sekä Moktailbaar (alkoholiton drinkkibaari) 20.2 osana ehkäisevän päihdetyön valistustyötä Jokelan alueella yhteistyössä Kännikapinan kanssa. Yhteistyö yläkoulun kanssa jatkui keväällä muun muassa nuorisotyöntekijän sovittujen koulupäivystysvuorojen sekä ruokavälituntitoiminnan merkeissä osana alueen koulunuorisotyön kokeiluja. Yhteistyömuotoa kehitetään edelleen jatkossa. Helmikuussa Monarille tuli vartiointipalvelut estämään yleisötiloissa tapahtuvaa nuorten häiriökäyttäytymistä. Tuolloin nuorisotyöntekijät siirtyivät työskentelemään aulaan tilanteen rauhoittamiseksi, järjestivät kolmesti nuorisotyön kyselytunnin ja tekivät siellä samalla muun muassa nuorten päihdevalintoihin liittyvää ohjaus- ja neuvontatyötä. Nuoria kohdattiin päivien aikana yhteensä 51 ja piste keräsi myös siitä kiinnostuneita alueen aikuisia. Monarin Tyttöjen ilta järjestettiin oppilasnäyttönä maaliskuussa. Siellä järjestettiin maaliskuussa Esports-osakilpailut Fifassa sekä NHL- konsolipeleissä ja sen tiimoilta vierailtiin yläkoululla markkinoimassa tapahtumaa. Jokelan koulukeskuksella järjestettiin myös nuorten RapNight ja freestylebattle 6.4. Tapahtuma oli nuorten ideoima ja he olivat mukana vapaaehtoisina sitä toteuttamassa. Tapahtuma keräsi yli 100 nuorta ja se oli nuorille ilmainen. Jokelan monitoimitalo toimi myös eduskuntavaalien äänestyspaikkana huhtikuussa.

Hyrylän alueella nuorisotalotoiminta alkoi Kertsillä 2.1 ja Tertussa 3.1. Pääkirjasto Einarin nuorten toiminta alkoi 11.1, samoin sporttispurttitoiminta 14.1 Kirkonkylän koulun liikuntasalissa osana Hyrylän nuorisotyön matalan kynnyksen liikuntatoimintaa. Helmikuussa Hyrylän Urheilukeskuksen Kevätkirmaispäivään toukuu- kuulle (22.5) suunniteltu Esports- pelitapahtuma vaati paljon markkinointityötä alueiden yläkouluilla nuorisotaloilla osakilpailujen järjestämiseksi, olihan pelkästään osakilpailuja eri alueilla keväällä yhteensä 24. Riihikallion nuoriso-ohjaajan rekrytointi haastatteluineen saatiin päätökseen tammikuussa ja ohjaaja aloitti toimessa 28.1. Kertsille rekrytoitiin myös yksi osa- ja määräaikainen kerho-ohjaaja aikaisemman tehtävässä toimineen tilalle (13.2). Hyrylän nuorisotyön toimisto muutti kunnantalolta pois maaliskuussa, samalla alueellisen nuorisotyön esimiehen työpiste siirtyi Kertsiltä Vapaa-aikapalveluiden yhteiseen toimistoon Tuuskotoon.

Riihikallion Kertsin toimintakausi alkoi joululomalla nuorten YÖtoimintojen parissa. Osana #nuortenmassit-hanketta järjestettiin nuorten toiveesta YÖKERTSI 3.-4.1 sekä YÖLANIT talvilomalla 18.2. Kertsin nuorten illat sisälsivät muun muassa nuorten toiveliikuntaa koulun salissa torstaisin, ohjattua kokkailu- sekä leivontatoimintaa, leffailtoja, konsolipeliturnauksia sekä erilaisia retkiä. Näitä olivat muun muassa retki Jokelaan Änäriallstars-iltaan 26.1, retki Jumboon elokuviin 16.1 sekä retki hohtokeilaamaan 23.2. Riihikallion yläkoulun kanssa jatkettiin perjantaipäivien oppilaiden välituntikahviota osana koulunuorisotyötä. Sen suosio kasvoi keväällä myötä nuorten keskuudessa siten, että paikalla kävi joka kerta ka. 60- 90 nuorta. Hyrylän alueella nuorison keskuudessa edellisen vuoden puolella alkaneet ja alueella näkyneet nuorten keskinäiset välienselvittelyt sekä muu nuorten häiriökäyttäytyminen laantui kevään edetessä vähitellen. Muun muassa Riihikallion Kertsin tiukentuneet turvallisuustoimet (vartijan käynti illoissa) saatiin purettua vähitellen asteittain helmikuun lopulla. 19.3 alueellinen nuorisotyö ja Kertsin nuoret saivat vieraakseen Hetzner Finlandin edustajat, samalla nuoret saivat kiittää yritystä sponsorointituesta Tuusulan nuorisolle. Maaliskuussa ja huhtikuussa

nuorten kanssa pelattiin kuusi osakilpailua Fifassa ja NHL:ssä toukokuussa (22.5) pidettävää Esports-tapahtumaa varten. Pelkästään seurantajakson aikana nuorisotalolla avoimen toiminnan nuorten käyntikertoja oli yhteensä 3790 ja illat olivat vilkkaita.

Hyrylän nuorisotyö varasi osana #nuortenmassit- hanketta leffateatterin 16.1 Vantaan Jumbosta, elokuvailta oli kaikille nuorille ilmainen. Skavabölen skabat- tapahtuma järjestettiin yhdessä Hyrylän alueen kehittämisverkoston kanssa 3.2. Tapahtumassa Hyrylän nuoret haastoivat kuntapoliitikot sähkötteluun ja saivat hyvän kakkossijan. Hyrylän pääkirjaston Harry Potter Booknight-tapahtumassa 7.2 Hyrylän nuorisotyö kohtasi toimintapisteellä n.150 nuorta tapahtuma-aikana. Hyrylän nuorisotyöntekijät jalkautuivat muiden alueellisen ohjaajien kanssa Jääkarnevaaleilla Pyhimyksen esiintyessä kuntalaisille 16.2 Tuusulan uimahallilla sekä järjestivät Keravan nuorisotyön kanssa perinteisen talvilomaviikon laskettelumatkan Messilään 20.2. Hyrylän nuorisotyö teki myös Sugoipelihalliretken Helsinkiin 7.3 nuorten kanssa. Hyrylän nuorisotyöntekijä vieraili myös Lapsi- ja perheasianneuvostossa maaliskuussa keskustelemassa Tuusulan nuorten tilanteesta ja Hyrylän alueen nuorisotyöhön kävi tutustumassa muun muassa Settlementti Louhelan sekä Starttipajan nuoria. Hyrylän nuorisotyö osallistui myös pääkirjaston Kirjastokarnevaalipäivään 1.4 organisoimalla kirjastomysteeritapahtumaan yhdessä henkilöstön kanssa. Hyrylän nuorisotyö teki paljon töitä myös yläkouluilla, erityisesti Hyrylän koulukeskuksella. Koulu yhteistyömuotoina olivat erilaiset kohdennetut pienryhmätoiminnot, välituntien markkinointitapahtumat, 8- luokkalaisten opo- tunnit, koulun tukioppilastoittoinnin tukeminen sekä tukioppilaiden leiri huhtikuussa. 12.4 koululla alkoi tytöille suunnattu pienryhmätoiminto ”Kimmakammari” uutena koulunuorisotyön yhteistyömuotona. Lisäksi Hyrylän alueen työntekijät vierailivat Jokelan koulukeskuksella markkinoimassa nuorten Nuortenideat.fi-aloitekanavaa ja se oli mukana suunnittelemassa muun muassa seitsemäsluokkalaisten Vesipelastuspäivää pidettäväksi 2.-3.5 Tuusulan uimahallin henkilöstön kanssa. Huhtikuun lopulla pidettiin myös kahdet yhteisharjoitukset uimahallin henkilöstön kanssa kaksipäiväistä tapahtumaa varten.

Lahelan Tertussa nuorille oli tarjolla elokuvailtoja, iltakävelylenkkejä lähialueella, torstaibingot sekä pitsaperjantait. Viides- ja kuudesluokkien toimintaa jatkettiin maanantaisin ja yli 10- vuotiaat nuoret otettiin osittain mukaan myös perjantai-iltojen toimintaan. Tertussa järjestettiin poikien toivoma ”Äijäilta” 25.1. Kevään aikana erilaiset ohjatut kilpailut vetivät uusia nuoria toimintaan mukaan ja nuorten kanssa tavattiin myös muun muassa uuden sisustus- ja maalaushankkeen parissa. Nuorten kanssa kunnostettiin oleskelutila (entinen bändihuone) nykyisille käyttäjille mieleiseksi ja maalaustyö saatiin käyntiin talvilomaviikolla. Mukana ryhmässä oli suunnittelusta toteuttamiseen kaikkiaan noin 30 nuorta. Maalausprosessi oli valmis maaliskuun lopussa. Uutena yhteistyömuotona helmi- ja maaliskuun aikana järjestettiin yhteistyössä 4H-yhdistyksen kanssa Dogsitter-kurssi. Sen kautta nuoret työllistyivät jatkossa koiranhoitajiksi ja mukana oli 10 nuorta. Huhtikuussa 14.4 järjestettiin retki messukeskukseen Eläinystäväni-messuille osana nuorisotyön osallistavan budjetoinnin #nuortenmassit-hanketta. Mukana retkellä oli parikymmentä nuorta.

Tuusulan uusi nuorisovaltuusto kouluttautui yhdessä ohjaajien kanssa 19.1 Lahelan Tertussa. Päivä sisälsi Nuva Ry:n koulutuksen, sekä järjestäytymiskokouksen roolijakoineen. Nuorisovaltuusto järjesti koulutus- ja ryhmäytymisviikonlopun Metsäpirtillä 9.-10.3. Viikonloppu sisälsi kokouksen lisänä osallisuusworkshopin, yhdessäoloa ruoanlaiton ja yhteisleikkien merkeissä. Nuorisovaltuustolaiset ovat osallistuneet tämän kevään aikana Nuva Ry:n järjestämille aktiivipäiville 15.- 17.3, sekä Osaamista osallisuuteen-hankkeen järjestämään osallisuusseminaariin Keravan lukiolla 28.2, sekä työpajaan Metsäpirtillä pidetyn ryhmäytymispäivän yhteydessä. Lisäksi nuvalla on ollut kokouksia kerran kuussa, aktiivinen osallisuus Tuusulan lautakuntien kokouksissa ja toiminnoissa. Nuorisovaltuuston tavoitteena oli järjestää jo perinteinen Yösäbä-turnaus Jokelessa 12.4, mutta se peruttiin vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Huhtikuussa nuorisovaltuuston edustajat osallistuivat myös veteraanienpäivään pitäen siellä juhlapuheen. Nuva-ohjaajien rooli on ollut tärkeä nuorten tukemisessa, niin henkisesti tasolla kuin nuvatoimintojen aikaansaamisen tukena.

Alueellinen nuorisotyö on ollut mukana muiden kuumakuntien tapaan (syksystä 2018 alkaen) ”Osaamista osallisuuteen”- hankkeessa. Kyseessä on ollut Keravan nuorisotoimen koordinoima henkilöstön osallisuustoiminnan osaamista kasvattava- hanke ja ohjaajien koulutuksellisia tapaamisia on ollut noin kerran kuussa. Hankkeessa yhtenä keskeisenä koulutusmuotona on ollut erilaisten nuorten ohjaustilanteiden sekä nuoria osallistavien työpajojen järjestäminen. Työskentelyyn on osallistunut kaksi ohjaajaa Tuusulasta. Yksi tilaisuudesta järjestettiin Metsäpirtillä ja toinen Keravan lukiolla. Mukana oli myös nuoria Tuusulasta. Kevään aikana nuorisotyöhön ja työelämätaitoihin oli tutustumassa kahdeksan toisen asteen opiskelijaa työssäoppimisjaksoilla sekä kahdella nuorisotilalla oli myös koulujen kahdeksas – ja yhdeksäsluokkaisia tutustumassa nuorisotoimintaan.

Lisäksi nuorisohajaajat ovat osallistuneet Helsingissä pidettyyn Aluehallintoviraston ”Hyvinvointia kasvukeskuksiin”- seminaariin 21.3 (3 työntekijää), valtakunnalliseen työsuojelun turvallisuusristeilyyn huhtikuussa (1 työntekijä) sekä kuumakuntien nuorisotyöntekijöiden koulutusseminaariin Tallinnassa 25. - 26.4. Mukana nuorisotyöntekijöiden seminaarissa olivat kaikki Tuusulan alueellisen nuorisotyön ohjaajat, esimies sekä vapaa-aikapalveluiden päällikkö.

Toukokuussa alueellinen nuorisotyö oli mukana yläkoulujen seitsemäsluokille järjestettävässä vesipelastuspäivässä Tuusulan uimahallilla osana Liikkuva koulu- hanketta 2.-3.5. Tapahtuma oli onnistunut. Lähikoulujen kanssa tehtiin paljon yhteistyötä erilaisten ylä- ja alakoulujen luokkaryhmien kanssa muun muassa yhteishenkeä tukevien toiminnallisten oppituntien parissa sekä koulutettiin tukioppilaita elokuussa pidettävien tulevien seitsemäsluokkalaisten ryhmätyöspäivien ohjaamiseen. Uutena koulunuorisotyön yhteistyömuotona Hyrylän koulukeskuksella jatkettiin ns. Kimmakammari pienryhmätoimintaa 7.-8.-luokkalaisten tyttöjen kanssa sekä kuudesluokkalaisten suunnattua matalan kynnyksen ryhmätoimintaa tukemaan oppilaiden siirtymistä 7.-luokalle. Tuusulan koulunuorisotyön mallia esiteltiin rehtoreiden kokouksessa 16.5. Nuorisotyö oli monien toimijoiden kanssa myös Urheilukeskuksessa Kevätkirmaisupäivässä 22.5 kahdella toiminnallisella pisteellä nuorisovaltuuston kanssa. Uutena tapahtumatorin toimintapisteen lisäksi järjestettiin jäähalliin nuorten Esports- verkkopelitapahtuma. Siihen liittyvät alkulohkojen karsinnat pelattiin nuorisotaloilla ja niitä oli yhteensä yli 30 peli-iltaa Hetznerin tukiessa toimintaa. Finaaliottelut pelattiin alueilla menestyneiden nuorten kesken ja jäähallin pelitapahtuma keräsi katsojia sekä pelaamisesta kiinnostuneita nuoria henkilöstön arvion mukaan reilu 500 ko. iltapäivän aikana.

Nuorisotyö osallistui toukokuussa kuntalaisiltoihin Jokelassa, Lahelassa, Hyrylässä sekä Riihikalliossa. Kuumakuntien Osaamista osallisuuteen- hankkeen koulutuspäivien organisoitiin Keravan lukiolla 23.5. Nuorten ääni- tapahtumassa osallistuttiin yhden nuorisotyöntekijän työpanoksella sekä aktivoimalla mukaan tuusulalaisia nuoria. Avointa nuorisotoimintaa oli kesäkuulle asti sekä nuoriostaloilla että muissa kunnan toimintapaikoissa. Muun muassa Hyrylän nuorisotyön toteuttama seudullinen yhteistyömuoto Helsingin Nuorisopalveluiden kanssa jatkui edelleen Paintball-pelien (19.5) merkeissä Metsäpirtillä. Nuorten Einarin toimintaa pääkirjastolla jatkettiin toukokuun toiselle viikolle ja Kirkonkylän koulun salissa ja ulkona harrastettiin nuorten toivomia liikuntalajeja. Kertsillä jatkuivat yläkoululaisten välituntikahviot perjantaisin, torstaiset salivuorot koululla olivat suosittuja ja mukana oli aina n. 35-65 liikkuvaa nuorta. Päihteetöntä viikonlopputoimintaa järjestettiin koulun päättymiseen asti ja Kertsillä oli nuorten toivomia tapahtumia; muun muassa nuorten picnic-ilta, verkkopeliturnauksia sekä muun muassa NighStryke ja Portland Convoyn bändien tähdittämä bändi-ilta (25.5). Lahelan Tertussa juhlistettiin pienryhmätilan maalaus- ja sisätilojen uudistumista 3.5 (Hetzner Finlandin tuella), koulutettiin Hyökkälän koulun tukioppilaita sekä suunniteltiin Tuusulan osallistavan budjetoinnin (#LahelaLan#osbuprojekti) hankkeita nuorten avoimen toiminnan ohella.

Jokelan Monarin yhteisissä tiloissa ja kirjastolla alkoi toukokuussa perusparannusremontti ja kirjasto sulkeutui. Nuorisotilalla avoin toiminta jatkui kesäkuulle ja muun muassa nuorten toivoma elokuvaretki (13.5) toteutui. Nuorten illat olivat avoinna vielä 1.6. osana nuorten päihtetöntä viikonlopun harrastetoimintaa ja nuorisotalon henkilöstö myös jalkautui alueelle kahdesti kevätkauden viikonlopun illoissa. Lisäksi ohjaajat kävivät yläkoululla markkinoimassa Nuortenideat.fi – aloitekanavaa ja nuorten toiveista tilaan hankittiin muun muassa uusi pelikonsoli sekä nuorisotilalta lainattavat skeittilaudat ja kypärät. Myös Kellokosken Nuorkan #NuortenMassit –hanke eteni nuorten toiveiden osalta ja tilaan hankittiin äänestyksen jälkeen muun muassa uusi pingispöytä. Alueellisen nuorisotyön jäsenkortin hankki 460 nuorta toimintakauden aikana, edellisenä vuonna vastaava luku oli 322.

Kesäkuussa alueellinen nuorisotyö järjesti kolmen ensimmäisen koululaisten lomaviikon aikana avointa Summer Power-kesätoimintaa (3.6-19.6.) eri puolilla Tuusulaa. Summer Power-kesätoiminnan tavoite on tuottaa alueellisen nuorisotyönpalveluita tilojen kesäsulun aikana. Kesätoiminta oli ikärajatonta ja sen kohderyhmänä ovat erityisesti lapset, nuoret ja vanhemmat. Tavoitteena oli järjestää mielekästä harrastetoimintaa kesällä myös nuorisotilojen ulkopuolella sekä parantaa siten nuorisotyön tunnettavuutta alueella. Toimintaa mainostettiin laajasti muun muassa nuorisotaloilla ja kouluilla, sosiaalisessa mediassa, vapaa-aikapalveluiden ja alueellisen nuorisotyön nettisivuilla sekä julkisten tilojen ilmoitustauluilla sekä bussipysäkeillä. Esitteitä jaettiin jalkautuen ja kohtaamalla nuoria muun muassa kouluilla, nuorten kohtaamispaikoilla alueilla sekä nuorisotaloilla. Erityisen aktiivisesti toimintaa mainostettiin sosiaalisen median tileillä, erilaisissa alueellisissa ryhmissä ja tietoa päivitettiin toiminnan aikana aktiivisesti muun muassa Facebookissa sekä Instagramissa.

Summer Power 2019-kesätoiminnassa järjestettiin muun muassa paintballpäivät Metsäpirtille isoille ja pienille satureille, Lahelan Tertun peli-illat (#OsbuLanit), sumopainia Kertsillä ja nuorkalla. Lisäksi saippuasählyä pelattiin sekä Nuorkalla että uimahallilla. Perhepäivät (2) toteutettiin sekä Jokelassa että Hyrylässä kumppaneiden kanssa yhteistyönä ja Jokelassa myös jalkauduttiin lauantai-illoissa. Kesätoiminnan päätti entisestään suosioitaan lisännyt retki Linnanmäelle (19.6) ja sinne retkeiltiin kahden bussin voimin (toinen Jokelasta ja Kellokoskelta sekä toinen Hyrylästä). Yhteistyökumppanina tai kesätoiminnan tukijoina olivat muun muassa Hetzner Finland, Darts-lajiliitto Helsingin piiri sekä Karma ry. Summer Power 2019 -kesätoiminta keräsi toiminnan pariin alueilla 1245 alle 29v. lasta ja nuorta kävijää tai osallistujaa, vuonna 2018 osallistujien määrä oli 732. Aikuisia toiminnoissa sekä tapahtumissa vieraili 198, vuoden 2018 vastaavaan lukumäärä oli n. 141. Summer Power 2019-kesätoimintaa lisättiin alueilla ja tänä vuonna kesätoimintaa järjestettiin myös Jokelassa kolmesti viikossa. Suunta toimintaan osallistuneiden kävijämäärissä on kasvanut edelleen edellisestä vuodesta sen systemaattisen kehittämisen myötä (vertailu luku v. 2018 alle 29v. osallistujia oli 732 ja aikuisia yli 29v.141). Lisäksi nuorisotiloja hyödynnettiin kulttuurin järjestämissä lasten päiväleiritoiminnoissa ja lisäksi Hyrylän nuorisotyö oli mukana kulttuuripalveluiden kanssa leffaleirin järjestämisessä.

Heinäkuussa nuorisotiloja suursiivottiin ja tilat olivat pois käytöstä. Nuoria kuitenkin kohdattiin sovittujen bändivuorojen yhteydessä (kesä-heinä-elokuu) ja nuorisovaltuusto suunnitteli toimintaa Tuusulan Taiteiden yöhön hyödyntäen muun muassa verkkoa työvälineenä. Heinäkuussa (19.7-5.8) aloitettiin myös osa- ja määräaikaisten nuorisohjaajien rekrytointi kaikille alueellisen nuorisotyön toimipisteille. Rekrytointia jouduttiin osittain jatkamaan 29.8 asti. Elokuussa jatkettiin yläkoulujen seitsemäsluokkalaisten ryhmätysten suunnittelua ja Taiteiden yö- tapahtuman valmistelua (tapahtuma oli 9.8). Nuorisovaltuuston kanssa toteutettu toimintapiste keräsi paljon väkeä ja halukkaille jaettiin 800 ilmapalloa muun tekemisen ohella illan aikana. Hyrylän alueelle myös jalkauduttiin lauantai-iltana 24.8 kahden ohjaajan toimesta. Lisäksi Jokelan nuoris-

ohjaaja oli ryhmäyttämässä lähikoulun opettajia Jokelan koulukeskuksella (6.8). Yläkoulujen kaikkien seitsemäsluokkalaisten ryhmäytykset sijoituivat ajalle 8.8-21.8. ja Riihikallion koulun jatkoryhmäytykset luokkaryhmän tukemiseksi pidettiin Metsäpirtillä 26.-28.8. Kaikkien alueiden nuoriso-ohjaajat osallistuvat oppilaiden ohjaamiseen alueilla. Lisäksi elokuussa saatiin loppuun osa -ja määräaikaisten (14) nuoriso-ohjaajien rekrytointi alkavalle nuorisotalojen toimintakaudelle (syksy 2019-2020 kevät).

Alueellinen nuorisotyö kouluttautui ko. seurantajaksolla ja osallistui muun muassa kahden ohjaajan voimin 16.5 Helsingissä Aseman lapset ry:n järjestämään ” Nuorisotyötä julkisissa tiloissa”- koulutukseen. Lisäksi koko henkilöstö osallistui Kulttuuri- ja Vapaa-aikapalveluiden yhteiseen Nuuksiossa pidettyyn Tyky-päivään 29.5. Yksi työntekijä osallistui koulutukselliseen Osaamista osallisuuteen –hankkeeseen seuranta-aikana ja Keravalla 23.5 pidettyyn nuorten koulutukselliseen Nuorten Ääni- tapahtumaan osallistui myös muita ohjaajia sekä nuorisotyön työelämän opiskelijaharjoittelijoita taloilta. Lisäksi koko henkilöstön kanssa tehtiin alueellisen nuorisotyön itsearviointit ennen kuin osa- ja määräaikaisten kerho-ohjaajien työsuhteet päättyivät (21.6). Elokuussa kaksi henkeä osallistui Riihikallion koulun opettajien Vesopäivien Robotiikka-työpajaan (22.8) ja kolme työntekijää oli mukana Vapaa-aika- sekä Kulttuuripalveluiden yhteisessä suunnittelupäivässä (20.8.).

LIIKUNTAPAIKAT JA ULKOILUPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Työnjohtaja Jaska Vilen

Henkilöstö: 12 kokopäiväistä ja 1 määräaikainen (0,5htv)

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-ELOKUU 2019

Tuusulanjärven matkaluistelurataa ylläpidettiin tammi-maaliskuussa, yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa lisättiin ylläpidossa. Uuden kunnossapitolakustalon toimivuuteen oltiin tyytyväisiä ja kehitystyötä järven jäällä työskentelyn ja olosuhteiden parantamiseen jatketaan mm. Jään pinnan laadun parantamiseksi. Matkaluistelurataa ylläpidettiin kahdeksan viikon ajan. Rungas luminen talvi ja jään päälle nousut vesi sekä aikaisin alkanut lauha sää vaikeuttivat kunnossapittoa ja lyhensi kauden pituutta.

Luistelukenttiä ja latuja oli saatavilla jokaisessa kuntakeskuksessa. Luistelukenttien kunnossapidossa onnistuttiin hankalasta talvesta huolimatta kiitettävästi, luistelukauden kestäessä kahdeksan viikkoa. Jäädetyttävien ja kunnossapidettävien kenttien määrä nousi 19:sta 21:n (Tuuliviirinpuisto, Viertolan ja Roinilan pallokenttä). Kirkonkylän koulun kentän ollessa pois käytöstä, autettiin myös Mattilan kentän jään kunnossapidossa.

Hyrylän urheilukeskuksessa tykkilumilatu oli avoinna 19 viikon ajan, luonnonlumikauden kestäessä 12 viikon ajan. Ice -skating Tour järjestettiin Tammikuussa Kellokoskella ja Riihikallion koulun kentällä. Jokelassa pelattiin perinteinen ulkoilmaottelu KaVo vastaan WanhaWoima. Hyrylän urheilukeskuksessa järjestettiin perinteiset Hippon-hiihdot, koulujen väliset hiihtokilpailut ja jäähallikauden päättävä Tuusulan luistelijoiden kevät näytös. Jäähallikausi sujui normaalisti. Kesän aikana urheilukeskuksessa järjestettiin erilaisia tapahtumia mm. Taaborin kävely, VSKU:n voimistelun kansalliset kilpailut, Kevätkirmaisu, Kesäyön marssi, yleisurheilun seura-cup finaali ja osallistuvan budjetoinnin liikuntatapahtuma Syke-Tuusulan järjestämänä.

Koskenmäen venepaikkojen kunnostustyöt aloitettiin huhtikuussa ja työt saatiin päätökseen toukokuun alussa. Metsäpirtillä kausi sujunut normaalisti. Alueella parannetaan vuoden kuluessa tilojen ja ulkoalueiden käytettävyyttä. Alueella on jatkettu kunnostustöitä kevään ja kesän aikana. Ranta-alue raivattiin, uusittiin venetelakat ja rakennettiin uusi rantalentopallokenttä. Kunnostustöitä jatketaan syksyn 2019 aikana. mm.

pallokenttä tullaan uusimaan. Touko- ja elokuun osalta Tuusulan koulujen ja päiväkotien käyttöaste Metsäpirtistä oli n. 68% Sivistystoimi järjesti pirtillä Tuusulalaisille lapsille kesäkerhotoimintaa kesäkuun kahden ensimmäisen viikon aikana.

Toukokuussa nurmikentillä aloitettiin lannoitukset ja lisäkylvöt sekä leikkaukset. Nurmikentät avattiin vuoroille toukokuun loppupuolella. Uimarantojen kunnostukset ja tarkastukset suoritettiin toukokuun aikana, uimakausi avattiin kesäkuun alussa. Hyrylän urheilukeskuksen lammen ympäristöä raivattiin ja ranta-alueelle lisättiin hiekkaa sekä asennettiin uudet pukukopit.

Rusutjärven uimarannalla uusittiin rantalentopallokenttä, uimarannalla sijaitsevaa rakennusta ja aluetta ehos- tettiin yhdessä Rusutjärvi -seuran kanssa. Rusutjärven kyläläiset ovat ottaneet uimarannan kehittämisen ja kesäajan haltuunsa ja toiminta on sujunut kiitettävästi.

Kesän aikana jäähallissa tehtiin siivous, jossa puhdistettiin ilmanvaihtokanavien ja kattopalkkien yläpinnat sekä lattiataso. Samalla poistettiin jäähallin sisältä myös vanha pituushyppypaikka. Jäähallin valmistelu tule- vaan kauteen aloitettiin normaalista poiketen kaksi viikkoa aikaisemmin. Tällä mahdollistettiin uudenlaisen alkujäädytyksen kokeilu, tavoitteena energia ystävällisempi ja laadukkaampi sekä kestävämpi jää.

Ulkoilureittien kunnostus- ja parannustöitä tykkilumiladun pohjan sekä Sikokallion reiteillä. Sikokallion lisälen- kin raivaus ja kunnostus aloitettiin elokuun loppupuolella. Jokelan urheilukeskuksen kuntosalia parannettiin uusimalla kuntopyörä ja hankkimalla kuntoiluvälineitä. Yleisurheilukenttää kohennettiin poistamalla rikka- ruohot juoksuradalta ja kuulantyöntöpaikalta sekä korjaamalla rikkoontuneita aitaelementtejä. Osana Lepolan koulun lähiliikuntaprojektia tenniskentälle asennettiin uudet aidat sekä monitoimikaukaloon Bergo Multisport alusta. Latukoneen ja kaluston kaaritelta uusittiin ja samalla huoltorakennuksen piha-alueetta siistittiin. Not- kopuistoon asennettiin kaksi kappaletta uusia kuntoilulaitteita. Liikuntapaikoilla käytetään mahdollisuuksien mukaan työllistämistukea.

UIMAHALLI- JA TERVEYSLIIKUNTAPALVELUT

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Uimahallin esimies Pasi-Jussi Hyytinen

Henkilöstö: 7 kokopäiväistä ja 1 osa-aikainen (0,5htv)

OLENNAISET TAPAHTUMAT TAMMI-ELOKUU 2019

Uimahallin kävijämäärät ovat edellisvuoden tasolla ja toiminta on sujunut pääasiassa häiriöttä. Höyrysauno- jen toimintakunnossa on ollut ongelmia, minkä vuoksi koko laitteisto uusittiin huhtikuussa. Tulevan kesän huoltotauko valmisteltiin tilakeskuksen kanssa. Perushuoltojen ja korjaustöiden lisäksi mm. pesutilojen lattia- pintoja korjattiin, lähtökorokkeet uusittiin ja vesiliukumäki huollettiin. Kuntoaltaan lämmönvaihtimen rikkoontumisen ja sen korjaustöistä johtuen uimahalli päästiin avaamaan kesähuollon jälkeen kolme päivää alkuperäistä aikataulua myöhässä.

Koululaisten uinninopetus sujui keväällä suunnitelmien mukaan kolmelle luokka-asteelle. Opetus toteutettiin yhteistyössä Tuusulan Uimaseuran kanssa. Uimahalli- ja terveysliikuntapalvelut laati keväällä suunnitelman viiden luokka-asteen uinninopetukselle. Suunnitelma sisältää kuvauksen resurssitarpeesta, kolmannen sekto- rin hyödyntämisestä opetuksessa ja uudistuksen käyttöönotosta. 1-6lk oppilaat saavat käyttöönsä lisäksi uintipassin (2uintikertaa), joka jaetaan uinninopetusten yhteydessä. Passi jaetaan 1-6-luokkalaisille.

Järvenpään ja Keravan kanssa valmistellaan ylikunnallisten uimahallituotteiden käyttöönottoa syyskuksi 2019. Uimahallin henkilövaihdoista vuoksi hallissa oli tavanomaista enemmän sijaistuksia ja rekrytoinnit pyrittiin suorittamaan pikaisesti.

Erityisliikunnansuunnittelijan työnimike muutettiin liikunnansuunnittelijaksi vuoden alusta. Suunnittelijasta tuli yhteinen vakanssi kansalaisopiston kanssa. Liikunnansuunnittelija vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalveluiden ohjatusta liikunnasta, työpanos 50% kansalaisopistolla ja 50% vapaa-aikapalveluilla. Tehtävästä vapautunut resurssi muutettiin kokopäiväiseksi terveysliikunnan koordinaattoriksi, joka tulee vastaamaan hyvinvointivalmennuksesta ja yksilöohjauksesta sekä laatii toimialan terveysliikuntaohjelman yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Terveysliikunnan koordinaattorin rekrytointi suoritettiin huhtikuussa ja työntekijä aloitti tehtävässään 20.5. Kesän aikana suunniteltiin terveysliikuntaohjelman ydinviestejä, tavoitteita ja toimenpiteitä. Lopullisen terveysliikuntaohjelman laatimiseksi osallistetaan kunnan eri toimijoita, seuroja sekä kunnan eri toimialoja. Kaikkien osapuolten tulee sitoutua terveysliikunnan edistämiseen omista tehtävistä käsin. Hyvinvointivalmennuksen toteuttamiseen tehtiin taustatyötä ja suunnitelmia sen toteuttamiseen. Hyvinvointivalmennuksen prosessi ja käytänteet suunniteltiin ja valmennuksessa käytettävät materiaalit suunniteltiin ja toteutettiin. Lisäksi on suunniteltu arviointiin ja seurantaan kyselyt sekä mittareita valmennuksen toteuttamisen tueksi. Liikunnanohjaajat koulutettiin hyvinvointivalmennuksen ideologiaan ja toteuttamiseen. Valmennusten toteuttamisen tueksi tuotettiin materiaalipaketti ikään kuin oppaaksi sekä materiaalipankki, jossa on valmennuksessa tarvittavat lomakkeet ja materiaalit. Hyvinvointivalmennuksen pilotointi aloitetaan syyskuun alussa Tuusulan lukiossa, kolmessa eri toimipisteessä. Ensimmäisessä vaiheessa on mukana yhteensä 16 lukiolaista. Hyvinvointivalmennuksen lisäksi on suunniteltu perinteistä walk-in mallista liikuntaneuvontaa, joka tullaan toteuttamaan kokeiluna Hyrylässä loppuvuoden 2019 aikana. Lisäksi valmistellaan yhteistyötä Keusoten ja kuuden lähikunnan välillä yhteisten liikkumis- ja elintapaneuvonta käytänteiden, mittareiden, tilastoinnin, lomakkeiden ja markkinoinnin yhtenäistämiseksi.

Liikunnansuunnittelijan työnkuvan muutoksen takia suunnittelijan vakio-ohjausryhmät toteutetaan tiiviimmin osana muuta liikunnanohjaustoimintaa. Tiivistynyt yhteistyö Tuusulan Opiston kanssa näkyi, kun syksyn opinto-ohjelma julkaistiin elokuun alussa. Vapaa-aikapalveluiden liikuntaryhmät olivat tasa-arvoisessa asemassa Opiston liikuntaryhmien, muun opetuksen ja Kuvataidekoulun tarjonnan kanssa. Opinto-ohjelmassa tavoitteena saada liikuntatarjonta selkeämmäksi kuntalaisen kannalta. Kesän aikana Vapaa-aikapalveluiden ja Opiston ilmoittautumis- ja laskutusjärjestelmät yhdistettiin. Syksyn ohjattujen liikuntaryhmien ilmoittautumiset järjestettiin ensimmäistä kertaa samaan aikaan Tuusulan Opiston liikunnan kanssa. Ilmoittautumisia otettiin vastaan TuusInfossa ja Opiston toimistossa. Ilmoittautumiset sujuivat hyvin. Tiivistynyt yhteistyö näkyi mm siinä, että asiakkaat ovat enemmän mukana molempien liikuntaryhmiä tarjoavien palveluissa ja he saavat tietoa liikuntaryhmistä yhdestä paikasta. Ohjatut liikuntaryhmät ovat toteutuneet suunnitellusti. Liikuntaryhmiä on viikossa kaikkiaan 54kpl. Sairauspoissaoloja on ollut jonkin verran ja toiminta on saatu sujumaan mm. sijaistajajärjestelyin.

Kesäuimakouluihin ilmoittautumiset toteutettiin ensimmäistä kertaa yhteistyössä TuusInfon kanssa. Ilmoittautuminen sujui häiriöttä ja tätä toimintatapaa tullaan käyttämään jatkossakin. Uimakouluiryhmät toteutettiin suunnitellusti. Vapaita paikkoja jäi muutamia alkeis- ja alkeisjatkoryhmiin. Varhaistaitoryhmien kysyntä oli suurinta, näitä ryhmiä järjestettiin 2kpl.

Virtuaalivesijumpppalaite oli koekäytössä helmi-huhtikuun ajan. Laite osoittautui suosituksi ja se otettiin vakituisen käyttöön toukokuun alusta alkaen.

Liikkuva Koulu -hankkeen kanssa järjestettiin 7-luokkalaisten Vesiturvapäivät, 2.-3.5.2019. Päivien aikana kaikki Tuusulan 7-luokkalaiset pääsivät harjoittelemaan vesipelastus- ja ensiaputaitoja. Tapahtumassa mukana urheiluseurat Tuusulanjärven Purjehtijat sekä Tuusulan Uimaseura, jotka vastasivat vesipelastuskoulutuksesta. SPR vastasi ensiapukoulutuksesta. Tapahtuma sujui suunnitelmien mukaan ja tapahtuma pyritään järjestämään myös ensi vuonna. Liikkuva koulu, vapaa-aikapalvelut sekä urheiluseura KaVo järjestävät nuorille suunnatun Night Basket -katukoristapahtuman uimahallin parkkialueella. Tapahtuma järjestetään 7.9.

Muita tapahtumia, joissa uimahallipalvelut ja sen henkilöstö oli mukana: Tammirieha, Vesijumppamaraton, Jääkaarnevaalit, Liikkuva Koulu goes Torilla Tavataan, Tuusula-uinnit ja Tuusulanjärven Maraton. Kevätkirjaisu 22.5. Mukana n. 600 juoksijaa Tuusulan kouluista. Tapahtumassa käytettiin uutta ilmoittautumis- ja ajanotto ohjelmaa, joka toimi hyvin. Kotiseutupäivien oheistapahtuma Kotiseutu liikuttaa-tapahtuma uimahallilla 10.8. Perhepäivähoidon-liikuntapäivä 8.5. Eläkeläisjärjestöjen virkistyspäivä 15.5. ja Taiteiden Yö 9.8. Liikunnansuunnittelija oli mukana myös SummerPower-tapahtumissa.

TUNNUSLUVUT:

Vapaa-aikapalvelut 2016-2019 <i>Osavuosisikatsausten ennusteet ovat kursivissa. Osa tiedoista päivitetään lopullisessa tilinpäätöksessä.</i>	TP 2016	TP 2017	TP 2018	OSAVUOSI -KATSAUS II/2019
VAPAA-AIKAPALVELUT JA YHDISTYSTOIMINNAN TUKI				
Nettomenot €/asukas * Uusi tulosalue 1.6.2017 alkaen (liikuntapalvelut ml. Metsäpirtti ja alueellinen nuorisotyö)	-96,73	-96,13	-102,36	-
Avustettavat seurat ja yhteisöt (kpl) liikunta/nuorisot	31	33/7	31/6	32/7
Maksetut avustukset (€/%)	71 570/100	86 800/93,5	90 880/98	91 320
Yhdistysten nuorisoliikunnan ohjaukset (kpl)	43 726	45 341	42 078	42 920
UIMAHALLI- JA TERVEYSLIKUNTAPALVELUT				
Uimahallin aukiolopäivät/vuosi	305	302	326	324
Uimahallin kävijämäärät/vuosi, sis. seurakäytön	228 071	242 389	245 026	146 223
Uimahallin alakerran kävijämäärät/vuosi	12 501	12 997	15 500	-
Alakoulujen uimakoulut (kpl)	132	132	122	52
Lasten kesäuimakoulut (kpl/osallistujat)	39/377	35/323	42/390	41/358
Ohjatun liikunnan ryhmät, syys/kevät (kpl)	55/54	56/55	56/55	-/54
Ohjatun liikunnan osallistujamäärä	20 880	22 464	22 476	10 999
LIKUNTAPAIKAT JA ULKOILUPALVELUT				
Jäähallin aukiolopäivät/vuosi ja käyttötunnit/vko	256/97	256/97	250/97	239/97
Jäähallin kävijämäärät (elo-toukokuu) sis. Koululaiskäytön	40 550	42 702	43 504	42 920
Kunnossapidettävät luonnonjääkentät/kauden pituus (viikot)	17/6	19/2-7	19/9	21/8
Ostopalveluna kunnossapidettävä latuverkko/toteutunut	42/12	42/17	42/30	42/30
Metsäpirtin käyttötunnit/käyttöaste päärakennus /kokonaiskäyttöaste	3176/65/44	3747/75/52	3595/75/53	2528/73/68
ALUEELLINEN NUORISOTYÖ JA TAPAHTUMAPALVELUT				
Tuusulan alueellisen nuorisotyön toimintatunnit (nuorisotalot ml. Einarin)	3 274	2969	3467	2316
Nuorten käyntikerrat nuorisotaloilla ja toiminnoissa	17 667	16 140	20 541	14910
Hyrylän alueen nuorisotyö, kohdatut nuoret		1 705	1 964	935

Hyrylän alueen nuorisotyö, toimintaan osallistuneet		1 946	2 124	2623
MUUT INDIKAATTORIT	2016		2018	
Liikunta Tuusula/koko maa (TEA-viisari joka 2. vuosi)	77/71		79/73	
Terveystiedon edistäminen Tuusulan kunta/koko maa (TEA-viisari joka 2. vuosi)	67/71		66/70	